

آیین نامه و شیوه نامه تدوین پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد

به ضمیمه ساختار و مراحل اداری تدوین پایان نامه کارشناسی ارشد

مصوب جلسه مورخ / /

شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده علوم حدیث

معاونت پژوهشی

امور پایان نامه ها

فهرست مطالب

آیین نامه تدوین و دفاع از پایان نامه ۱

- ۱ طول مدت تحصیل
۱ انتخاب و تصویب موضوع پایان نامه
۲ تحویل و دفاع از پایان نامه

۱. مراحل اداری تدوین پایان نامه کارشناسی ارشد ۳

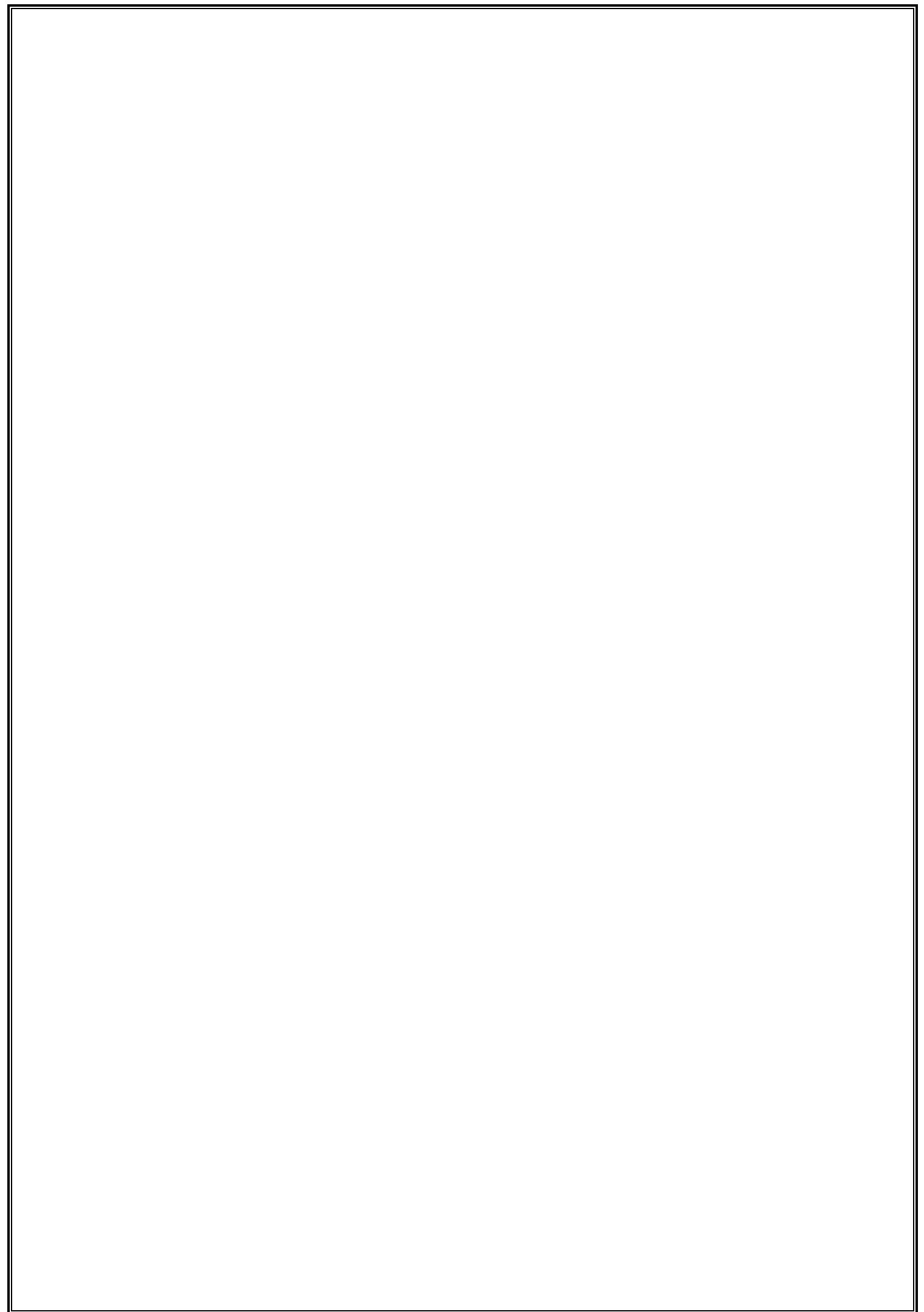
- ۳ مراحل تدوین از انتخاب موضوع پایاننامه تا دفاع
۴ فرم‌ها و برگ‌ها
۴ فرم تکراری نبودن موضوع
۴ فرم طرح اجمالی
۴ فرم گزارش‌های ۳ گانه
۴ فرم تأیید نهایی پایان نامه
۴ فرم تأیید پیش از دفاع
۴ فرم درخواست اضافه سوابت
۵ چارت مراحل اداری

۲. ساختار پایان نامه کارشناسی ارشد ۶

- ۶ کلیات ۲.۱
۶ قرار گرفتن صفحات پایان نامه ۲.۲
۷ عنوان فارسی ۲.۲.۱
۷ بسم الله الرحمن الرحيم ۲.۲.۲
۷ متن «تمام حقوق این اثر متعلق به دانشکده علوم حدیث است»^۴ ۲.۲.۳
۷ تصویر برگه ارزیابی پایان نامه ۲.۲.۴
۷ تقدیم ۲.۲.۵
۷ سپاسگزاری ۲.۲.۶
۷ چکیده فارسی به همراه کلید واژه ۲.۲.۷
۸ فهرست مطالب ۲.۲.۸
۸ مقدمه ۲.۲.۹
۹ متن اصلی ۲.۲.۱۰
۹ نتایج پایانی و پیشنهادها ۲.۲.۱۱
۹ فهرست منابع ۲.۲.۱۲
۱۰ نمایه‌ها ۲.۲.۱۳

۳. شیوه‌نامه ویرایش فنی متون فارسی ۱۱

- ۱۱ قوانین عمومی ۳.۱
۱۲ شماره گذاری ۳.۲
۱۳ عنوان و پاراگراف ۳.۳
۱۴ نقل قول ۳.۴
۱۴ جدول‌ها و شکل‌ها ۳.۵
۱۵ پانوشت ۳.۶
۱۷ ذکر اعداد در متن ۳.۷
۱۷ پیوست‌ها ۳.۸

آیین نامه تدوین و دفاع از پایان نامه

۱.۱ طول مدت تحصیل

ماده ۱: طول دوره کارشناسی ارشد مشتمل بر زمان لازم برای گذراندن دروس و تهیه پایان نامه ۲ سال (۴ نیمسال) است. این مدت با رعایت تبصره زیر قابل افزایش است.

تبصره: طول مدت تحصیل دانشجو بنا به پیشنهاد استاد راهنما و مشاور و تأیید گروه آموزشی ذیربطری برای مدت یک نیمسال تحصیلی (نیم سال پنجم) افزایش می یابد.

دانشجو درخواست افزایش نیمسال تحصیلی پنجم را مطابق فرم طراحی شده توسط امور پایان نامه ها تنظیم و پس از امضای استاد راهنما، مشاور و مدیر گروه به امور پایان نامه ها تحویل می دهد.

ماده ۲: در صورت عدم تحویل پایان نامه در موعد مقرر (یک ماه قبل از پایان ترم پنجم)، پس از تحویل یک نسخه پایان نامه، وضعیت دانشجو طی نامه ای به کمیسیون موارد خاص وزارت ارسال می گردد. بدیهی است در صورت موافقت کمیسیون موارد خاص با تشکیل جلسه دفاع، هزینه شهریه ثابت ترم های مزاد از دانشجو اخذ می گردد.

۱.۲ انتخاب و تصویب موضوع پایان نامه

ماده ۳: زمان انتخاب موضوع پایان نامه به وسیله دانشجو، پس از پایان نیمسال اول تحصیلی و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی خواهد بود. موضوع پایان نامه پس از تأیید شورای آموزشی - پژوهشی قطعیت می یابد.

ماده ۴: در صورتی که دانشجو تا قبل از شروع نیمسال سوم، طرح اجمالی پایان نامه خود را برای طی مراحل تصویب به مدیریت امور پایان نامه ها تحویل ندهد، مدیریت امور آموزشی مجاز است از ثبت نام وی در نیمسال سوم و صدور هر گونه گواهی برای وی خودداری کند.

ماده ۵: دانشجو پس از انتخاب موضوع پایان نامه، موظف است براساس تقویم دانشگاهی در نیمسال های بعد نیز برای اخذ پایان نامه انتخاب واحد کند. نمره پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی در کارنامه دانشجو ثبت می شود و در میانگین کل منظور خواهد شد.

ماده ۶: استاد راهنما و مشاور به پیشنهاد دانشجو و تأیید شورای آموزشی - پژوهشی، از اعضای هیأت علمی دانشکده یا خارج از آن تعیین می شوند. استاد راهنما باید استادیار و اگر خارج از دانشکده انتخاب شود، دارای مدرک دکتری باشد.

۱.۳ تحویل و دفاع از پایان نامه

ماده ۷۵: دانشجو موظف است حداقل یک ماه قبل از اتمام سنت تحصیلی پایان نامه خود را که به تأیید استادان راهنمای مشاور و مدیر گروه رسیده است، برای طی مراحل دفاع به مدیریت پایان نامه ها تحویل دهد.

در این حال چنانچه دفاع از پایان نامه صرفاً به دلیل طولانی شدن مراحل اداری، و نه به دلیل ضرورت انجام اصلاحات علمی، بیش از یک ماه به طول بینجامد، مدت مازاد، جزو سنت تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود.

ماده ۸: ارزشیابی پایان نامه در جلسه دفاع توسط هیأت داوران، مت Shankل از استاد راهنمای، استاد مشاور و یک یا دو نفر داور از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج از دانشکده صورت می گیرد.

تبصره ۱: در جلسه دفاع، نماینده امور پایان نامه ها، موظف به اعلام نمره مربوط به رعایت ساختار و گزارش های پایان نامه (حداکثر ۲ نمره) و نیز ثبت و جمع بندی نمرات ارائه شده از سوی هیأت داوران (حداکثر ۱۸ نمره) می باشد.

تبصره ۲: استاد یا استادان داور را مدیر گروه مربوط و در موارد خاص، معاون پژوهشی تعیین می کند.

ماده ۹۵: چنانچه ارزشیابی پایان نامه غیرقابل قبول باشد، دانشجو مجاز است حداکثر یک نیم سال در مدت مجاز تحصیل، و با رعایت ماده ۱، در جلسه دفاعیه شرکت و دوباره از پایان نامه دفاع کند. دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از پایان نامه خود با موفقیت دفاع نماید، از ادامه تحصیل و دریافت مدرک تحصیلی محروم می شود.

ماده ۱۰۵: در صورتی که دانشجو قبل از جلسه دفاع، مقاله چاپ شده در مجلات دارای درجه علمی - پژوهشی، ارائه دهد. حداکثر تا سقف یک نمره، به نمره پایان نامه، افزوده می شود.

ماده ۱۱۵: پایان نامه توسط هیأت داوران در پنج درجه ارزشیابی شده و به هر درجه، نمره داده می شود و این نمره در میانگین کل دانشجو محاسبه می گردد.

عالی:	۲۰ تا ۱۹
بسیار خوب:	۱۸ تا ۱۸/۹۹
خوب:	۱۷/۹۹ تا ۱۶
قابل قبول:	۱۵/۹۹ تا ۱۴
غیر قابل قبول:	کمتر از ۱۴

ماده ۱۲: تعداد واحد پایان نامه ۴ تا ۶ واحد درسی (بر حسب رشته ها) می باشد.

ماده ۱۳: کلیه مقررات مربوط به پایان نامه ها که مغایر با این آینین نامه باشد، ملغی اعلام می گردد.

ماده ۱۴: آینین نامه «تدوین و دفاع از پایان نامه» در جلسه مورخ / / شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده با ۱۳ ماده و ۳ تبصره به تصویب رسید.

۱. مراحل اداری تدوین پایان نامه کارشناسی ارشد

۱.۱ مراحل تدوین از انتخاب موضوع پایان نامه تا دفاع

- گذراندن واحد روش تحقیق و پایان نامه نویسی در نیم سال اول.
- انتخاب موضوع پایان نامه در نیم سال دوم.

تبصره: دانشجو می‌تواند حداکثر ۲ موضوع به ترتیب اولویت ارائه دهد.

- اطمینان از تکراری نبودن موضوع پایان نامه با تکمیل فرم تکراری نبودن موضوع و تأیید آن به وسیله کارشناس پایان نامه ها.

- تکمیل فرم طرح اجمالی پایان نامه به وسیله دانشجو و تأیید مدیر گروه مربوط و گذراندن مراحل تصویب آن در شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده.

تبصره ۲: در صورت تصویب نشدن طرح اجمالی در شورای آموزشی - پژوهشی، دانشجو با گذراندن مراحل مربوطه، موضوع جدیدی پیشنهاد می‌دهد.

- تکمیل طرح تفصیلی توسط دانشجو با هدایت و تأیید استادان راهنمای و مشاور (تأیید شده در شورای آموزشی - پژوهشی) و مدیر گروه مربوط و تحويل آن به مدیریت امور پایان نامه ها برای طرح در شورای گروه.

- تشکیل شورای گروه با مدیریت مدیر یا معاون یا نماینده گروه مربوط.

تبصره: اعضای شورای گروه عبارتند از: ۱. مدیر گروه یا معاون ۲. حداقل دو نفر عضو هیأت علمی، ترجیحاً از اعضای گروه ۳ نماینده امور پایان نامه ها.

- اعلام نظر شورای گروه به دانشجو به وسیله مدیریت امور پایان نامه ها.

- انجام اصلاحات مورد نظر شورای گروه در صورت نیاز، با نظارت و تأیید مدیر گروه، به وسیله دانشجو و تحويل نسخه نهایی طرح تفصیلی به امور پایان نامه ها.

- ثبت طرح تفصیلی در سایت پژوهشگاه علوم و فن آوری اطلاعات ایران (www.irandoc.ac.ir) به وسیله دانشجو و تحويل تأییدیه ثبت و کد رهگیری آن به امور پایان نامه ها.

- صدور احکام استادان راهنمای و مشاور از سوی معاون پژوهشی و ابلاغ کتبی شروع پایان نامه به استادان و دانشجو توسط امور پایان نامه ها.

- ارائه سه گزارش پیشرفت تدوین پایان نامه، در طول مدت نگارش به امور پایان نامه ها که مورد تأیید شده توسط استادان راهنمای و مشاور و مدیر گروه.

- ارائه فرم کفایت پژوهش تأیید شده از سوی استادی به امور پایان نامه ها توسط دانشجو.

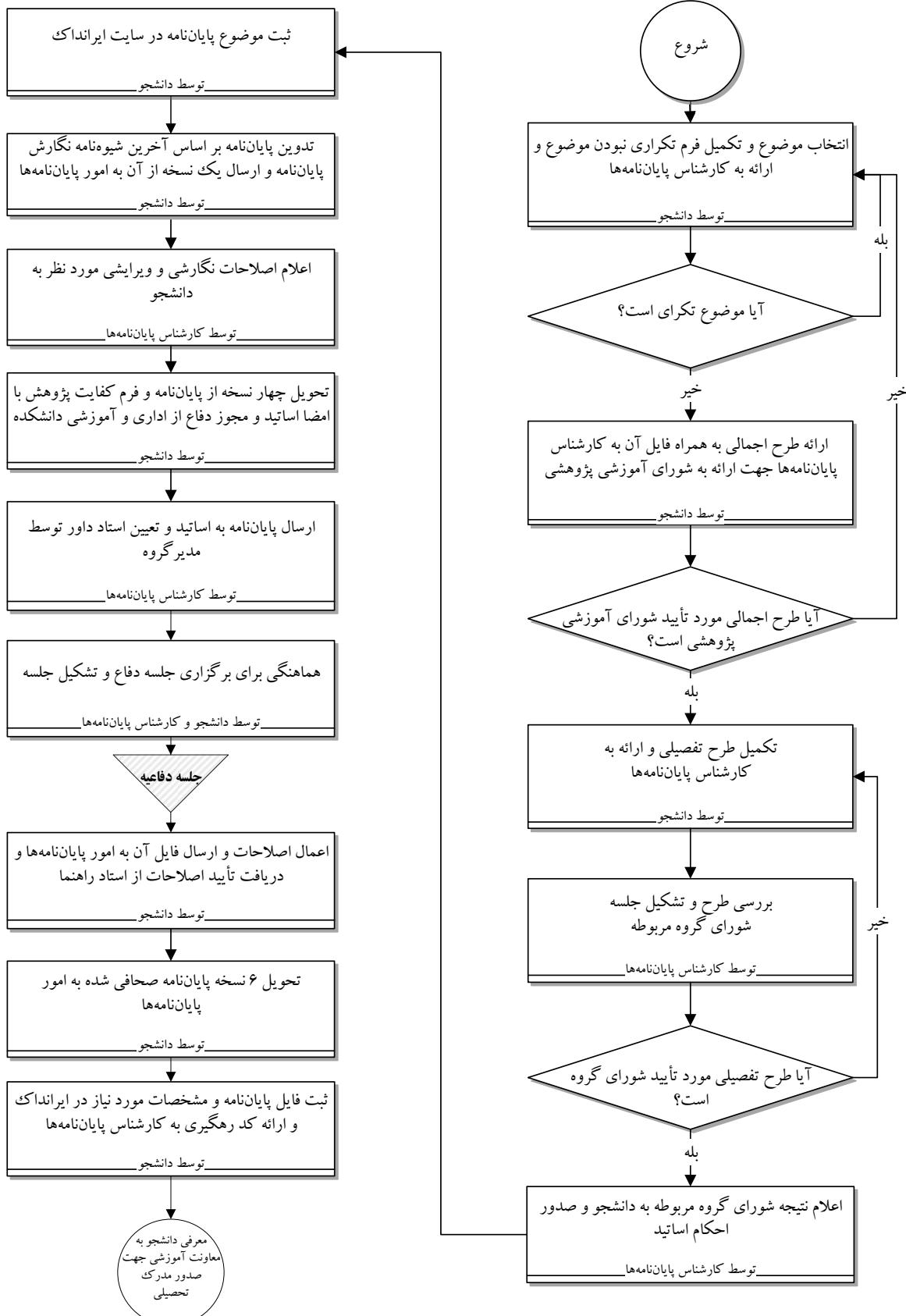
- تحويل یک نسخه الکترونیکی از سوی دانشجو به امور پایان نامه ها برای بررسی رعایت شیوه نامه نگارش و ویرایش و ساختار پایان نامه.

- ۱۴- اصلاح اشکلات گرفته شده رعایت شیوه‌نامه و مسائل شکلی در صورت نیاز.
- ۱۵- تحويل چهار نسخه چاپی پایان‌نامه به وسیله دانشجو برای ارسال به هیأت داوران.
- ۱۶- اخذ تأییدیه تمام دوره آموزشی و تسویه حساب امور مالی از دانشجو.
- تبصره:** در صورت عدم حضور مشاور، جلسه دفاع تشکیل می‌شود در این صورت نظرات و امتیاز پیشنهادی وی قبل از جلسه به وسیله نماینده امور پایان‌نامه‌ها برای طرح در جلسه دفاع، اخذ می‌گردد. در صورتی که مشاور امتیاز خود را ارائه نداده، نمره نهایی بدون لحاظ امتیاز مشاور محاسبه می‌گردد.
- ۱۷- چنانچه قبولی پایان‌نامه منوط به اعمال اصلاحات هیأت داوران باشد، دانشجو موظف است اصلاحات مورد نظر را در زمان تعیین شده از سوی هیأت داوران، اعمال نماید و به تأیید داور و مدیر گروه مربوط برساند و به امور پایان‌نامه‌ها تحويل دهد.
- ۱۸- ثبت پایان‌نامه در سایت پژوهشگاه علوم و فن‌آوری اطلاعات ایران (www.irandoc.ac.ir) به وسیله دانشجو و ارائه کد رهگیری و تأییدیه سایت به امور پایان‌نامه‌ها.
- ۱۹- دانشجو می‌بایست پس از اعمال اصلاحات هیأت داوران و امور پایان‌نامه‌ها، شش نسخه جدید چاپی صحافی شده و دو نسخه الکترونیکی (در دو محیط word و Pdf) به امور پایان‌نامه‌ها تحويل دهد.
- ۲۰- امور پایان‌نامه‌ها موظف است شش نسخه از پایان‌نامه که توسط دانشجو تکثیر و صحافی شده است را برای استادان راهنمای و مشاور، کتابخانه‌های دانشکده قم و ری، دفتر امور پایان‌نامه‌ها و پژوهشگاه علوم و فن‌آوری اطلاعات ایران (IRANDOC) ارسال کند.
- ۲۱- ارسال تأییدیه پژوهشگاه علوم و فن‌آوری اطلاعات ایران (www.irandoc.ac.ir) و اعلام درجه و نمره پایان‌نامه به مدیریت امور آموزشی به وسیله امور پایان‌نامه‌ها، برای انجام مراحل صدور مدرک دانش‌آموختگی.

۱.۲ فرم‌ها و برگه‌ها

۱.۲.۱	فرم تکراری نبودن موضوع
۱.۲.۲	فرم طرح اجمالی
۱.۲.۳	فرم گزارش‌های ۳ گانه
۱.۲.۴	فرم تأیید نهایی پایان‌نامه
۱.۲.۵	فرم تأیید پیش از دفاع
۱.۲.۶	فرم درخواست اضافه سوابق

۱.۳ چارت مراحل اداری

۲. ساختار پایان نامه کارشناسی ارشد

۲.۱ کلیات

۱- پایان نامه با نرم افزار word حروف چینی و از ابتدای فهرست مطالب به صورت پشت و رو، تنظیم و صفحه آرایی گردد.

۲- پایان نامه به زبان فارسی و املای واژه ها، مطابق مصوبه های فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی باشد.

بصরه ۱: در صورت تمایل دانشجو به تدوین پایان نامه به زبانی غیر از فارسی، تأیید کتبی مدیر گروه و شورای آموزشی - پژوهشی، قبل از تکمیل طرح تفصیلی پایان نامه الزامی است.

۳- پایان نامه باید مطابق شیوه نامه ویرایش و نگارش متون فارسی و عربی (مصوب شورای آموزشی - پژوهشی) باشد.

۴- از کاغذ A4 (ترجیحاً ۷۰ گرمی) سفید و یکنواخت استفاده شود.

۵- حجم پایان نامه کارشناسی ارشد، حداقل ۱۰۰ صفحه و حداقل ۲۰۰ صفحه می باشد.

بصরه ۲: در موارد استثنایی با تشخیص استاد راهنمای و تأیید مدیر گروه، سقف صفحات قابل افزایش است.

۲.۲ قرار گرفتن صفحات پایان نامه

صفحات پایان نامه های تحویلی به امور پایان نامه ها باید به ترتیب ذیل تنظیم گردد.

۱. عنوان فارسی (پیوست ۱)؛
۲. بسم الله الرحمن الرحيم؛
۳. متن «تمام حقوق این اثر متعلق به دانشکده علوم حدیث است»؛
۴. تصویر برگه ارزیابی پایان نامه؛
۵. تقدیم (اختیاری)؛
۶. سپاسگزاری (اختیاری)؛
۷. چکیده فارسی و کلید واژه ها؛
۸. فهرست مطالعه؛
۹. مقدمه (اختیاری)؛
۱۰. متن اصلی؛
۱۱. نتایج و پایانی؛
۱۲. ضمائمه (در صورت وجود)؛
۱۳. فهرست منابع (کتابنامه)؛
۱۴. نمایه ها (اختیاری)؛
۱۵. عنوان عربی (پیوست ۲)؛
۱۶. چکیده عربی به همراه کلید واژه؛
۱۷. چکیده انگلیسی به همراه کلید واژه؛

۲.۲.۱ عنوان فارسی

- ۱- بر روی صفحه عنوان، آرم دانشکده، نام دانشکده علوم حدیث و عبارت «پایان نامه کارشناسی ارشد» و ذیل آن «رشته...» و پس از آن گرایش مربوط، در قسمت فوقانی قید می‌گردد. در سطوح ایجادی، عنوان پایان نامه، نام استاد راهنمای، نام استاد مشاور، نام دانشجو، سال و ماه دفاع درج می‌گردد. (پیوست ۱)
- ۲- صفحه عنوان بدون کادر و تزئینات، به شکل ساده صفحه آرایی گردد.

۲.۲.۲ بسم الله الرحمن الرحيم

به صورت وسط چین و در وسط صفحه درج گردد.

۲.۲.۳ متن «تمام حقوق این اثر متعلق به دانشکده علوم حدیث است»؛

با قلم m mitra با فونت ۱۸ در وسط صفحه درج گردد.

۲.۲.۴ تصویر برگه ارزیابی پایان نامه؛

تصویب نامه بعد از دفاع توسط امور پایان نامه ها ارائه می‌گردد.

۲.۲.۵ تقدیم

در این صفحه، دانشجو تحقیق خود را به فرد یا افرادی که برای آنها احترام ویژه قائل است، تقدیم می‌کند. این صفحه اختیاری است.

۲.۲.۶ سپاس‌گزاری

در این صفحه دانشجو از استادان خود به ویژه استادان راهنمای و مشاور و مراکز علمی و غیر علمی مختلف و به طور کلی هر شخص حقیقی یا حقوقی که در تدوین و نگارش تحقیق از همکاری و خدمات وی، بهره‌مند شده است، سپاس‌گزاری می‌کند. این صفحه نیز اختیاری است.

۲.۲.۷ چکیده فارسی به همراه کلید واژه

- ۱- چکیده باید مشتمل بر مطالب زیر باشد: بیان موضوع در یک جمله، هدف تحقیق، دامنه تحقیق، نوع منابع مورد استفاده، عنوانین موضوعات و فشردهای از مباحث، نتایج تحقیق، واژگان کلیدی مهم (کلید واژه‌ها)
- ۲- به طور کلی چکیده، شامل نکات کلیدی پایان نامه و پاسخگوی دو پرسش می‌باشد: ۱- مسئله چیست؟ ۲- پاسخ کدام است؟
- ۳- در چکیده حتی الامکان از کلمات و عباراتی استفاده شود که ماهیت، محتوا و گزارش را به طور روشن بیان نماید و منعکس کننده اصل موضوع باشد.
- ۴- در چکیده بر روی اطلاعات تازه، اصطلاحات جدید، نظریه‌ها و فرضیه‌ها، نتایج و پیشنهادات تأکید شود.

- ۵- لازم است چکیده به تأیید استاد راهنما برسد.
- ۶- ویرایش ادبی و محتوایی، نداشتن غلط املایی یا دستور زبان و رعایت دقت و تسلسل در روند نگارش چکیده الزامی است.
- ۷- در چکیده از ذکر منابع و درج مشخصات مربوط به پایان نامه خودداری می‌گردد.
- ۸- علاوه بر چکیده فارسی، برگردان آن به زبان عربی و انگلیسی نیز ضروری است که در آخر تحقیق می‌آید.
- ۹- مقصود از کلید واژه، واژه کلیدی بحث نیست، بلکه مقصود واژه‌هایی است که در تحقیق به صورت معتبره از آن-ها بحث می‌شود و در چکیده بیشتر نقش فهرست بحث را ایفا می‌کند و معمولاً از ۳ تا ۷ کلمه استقراء شود.

۲.۲.۸ فهرست مطالب

- ۱- در فهرست مطالب، عنوانین صفحات اولیه پایان نامه (تقدیر، تقدیم، چکیده و...) ذکر نمی‌شود.
- ۲- عنوانین ذکر شده در فهرست مطالب باید عیناً با عنوانین خود متن مطابقت کند.
- ۳- مراجع، ضمایم، جداول، علائم اختصاری (در صورت نیاز) که به دنبال متن اصلی پایان نامه قرار می‌گیرد به ترتیب و با تیتری مجزا از فصول در فهرست مطالب آورده می‌شود.
- ۴- عنوانین بخش‌ها، فصول و زیرفصل، با ذکر شماره صفحه شروع و عنوان مربوطه در فهرست آورده شود.

۲.۲.۹ مقدمه

- ۱- در مقدمه مقاله باید ابتدا تعریف مختصری از موضوع عرضه شود؛ سپس گزارش مجملی از مباحثی که در مقاله می‌آید، انعکاس یابد؛ آنگاه به پیشینه موضوع مقاله اشاره و نشان داده شود که به نتایج تحقیقات گذشتگان توجه شده است و نیز موضوعی که در این مقاله مورد بحث قرار می‌گیرد، گذشتگان به طور کلی یا به نحو مفصل و متقن بدان پرداخته‌اند؛ لذا در خور بحث است. پس از آن باید به اهمیت بحث از آن و فوایدی که بر نتیجه آن مترتب می‌شود، اشاره شود. چنانچه از روش تحقیق ویژه‌ای در مقاله استفاده شده است که خوانندگان به آن آشنایی کامل ندارند، باید در مقدمه معرفی شود.
- ۲- در پایان ضروری است چنانچه مصطلحات مبهم یا چند پهلویی در متن مقاله آمده است یا پیش فرض‌هایی که نویسنده اختصاصاً برای خود برگزیده و اساس بحث قرار داده است، تعریف و مشخص شود.
- ۳- در مقدمه باید سعی شود که نهایت اختصار رعایت گردد و حداقل از یک سوم حجم مقاله تجاوز نکند.

۲.۲.۱۰ متن اصلی

فصل اول: کلیات و مفاهیم

الف) کلیات

۱. هدف از تدوین فصل کلیات بیان مباحثی است که در طرح تحقیق آمده است این مباحث شامل مطالب ذیل می- باشد:

- بیان مسئله؛
- اهمیت و ضرورت؛
- سوالات تحقیق؛
- فرضیات تحقیق (در صورت لزوم)؛
- پیشینه تحقیق؛

ب) مفاهیم

در این فصل مباحث مقدماتی و مفاهیم اولیه که برای روشن شدن بحث و قبل از ورود به اصل موضوع مورد نیاز است، می‌آید.

فصل دوم و سوم و ... : بدنۀ اصلی تحقیق

۲.۲.۱۱ نتایج پایانی و پیشنهادها

۲.۲.۱۲ فهرست منابع

- ۱- در فهرست منابع به ترتیب، منابع فارسی، عربی و انگلیسی و ... ذکر می‌شود.
- ۲- کلیه منابعی که در متن ذکر شده‌اند، باید در فهرست منابع با مشخصات کامل آورده شود.
- ۳- کتاب‌نامه به ترتیب حروف الفبا تنظیم شود.

الف) کتاب

- ۱- نام پدیدآورنده / پدیدآورندگان
- ۲- عنوان اثر (ایتالیک)
- ۳- نام مترجم، مصحح و محقق (اگر اثر ترجمه، تصحیح یا تحقیق شده باشد).
- ۴- نوبت چاپ
- ۵- نام ناشر
- ۶- محل و تاریخ نشر

۱- اگر پدیدآورندگان چند نفر باشند، در مورد اولی ابتدا نام خانوادگی سپس نام کوچک و در مورد دیگران ابتدا نام کوچک سپس نام خانوادگی ذکر می‌شود.

تبصره: هرگاه تعداد پدیدآورنده‌گان زیاد باشد، به جای نام بردن تک تک آنها، پس از مورد اوّل عبارت «و دیگران» می‌آید.

- ۲- نام پدیدآورنده بدون القاب درج می‌شود، مگر آنکه پدیدآورنده به لقب شهرت عام داشته باشد.
- ۳- هرگاه پدیدآورنده نهاد یا سازمانی باشد، نام آن در مشخصات به عنوان پدیدآورنده می‌آید.
- ۴- اگر اثر منسوب به شخصی باشد، این نسبت قید می‌شود.
- ۵- اگر اثر نسخه خطی باشد، مشخص می‌شود که نسخه متعلق به کیست یا در کجا محفوظ است.
- ۶- اگر نوع چاپ سنگی یا افست باشد، باید مشخص شود.
- ۷- نوبت چاپ یا ویرایش اثر، اگر چاپ و ویرایش اوّل نباشد، در مشخصات کتاب‌شناسی اثر ذکر می‌شود.

(ب) مقاله

- ۱- نام نویسنده
- ۲- نام خانوادگی نویسنده
- ۳- عنوان مقاله (داخل گیومه)
- ۴- نام نشریه ادواری یا کتاب
- ۵- نام مترجم (اگر اثر ترجمه باشد)
- ۶- شماره، دوره یا سال یا جلد
- ۷- شماره صفحات (صفحه آغازی - صفحه پایانی)

تبصره: اگر مقاله‌ای در بیش از یک شماره از مجله منتشر شده باشد، شماره‌های صفحات در هر یک از آنها جداگانه ذکر می‌شود.

(ج) مجلات، پایان‌نامه‌ها و سایت‌ها

۲.۲.۱۳ نمایه‌ها

نمایه‌ها شامل:

- الف) فهرست آیات
- ب) فهرست احادیث
- ج) فهرست اشعار و امثال
- د) نمایه اعلام
- ه) نمایه واژگان.

۳. شیوه‌نامه ویرایش فنی متون فارسی

٣.١ قوانین عمومی

- ۱- حاشیه سمت راست و بالا مساوی ۳.۵ سانتی متر و سمت چپ و پایین ۲.۵ سانتی متر و حاشیه بالایی صفحه اول هر فصل ۸ سانتی متر و فاصله بین خطوط ۱.۳۵ سانتی متر و بین خطوط پانوشت ۱ سانتی متر باشد.
 - ۲- تعداد سطرها در هر صفحه ۲۴ سطر در صفحه باشد.
 - ۳- برای تایپ متون فارسی یا فارسی - عربی حتماً از قلم M Mitra استفاده شود.
 - ۴- برای تایپ متون فارسی باید حتماً از صفحه کلید Farsi - Farsi (Islamic Republic of Iran) و برای Arabic (Saudi Arabia) - Arabic (Isiri Same) استفاده تایپ متون عربی باید حتماً از صفحه کلید شود.
 - ۵- درج شماره صفحه در پایین به صورت وسط چین صفحات الزامی است.
 - ۶- کلمات مستقل باید از یکدیگر یک فاصله (Space) داشته باشند.
 - ۷- اجزای عنوانی کتابهای عربی که از دو کلمه یا بیشتر تشکیل شده‌اند با یک فاصله (space) از هم نوشته می‌شوند؛ مانند: تحف العقول، بحار الانوار.
 - ۸- نام کتاب و مجله به صورت ایتالیک نوشته می‌شود و نام مقاله داخل گیوه قرار می‌گیرد.
 - ۹- علامتها («»)، («؟»)، («!»)، («۰»)، («۱») به کلمه پیش از خود می‌چسبند و از کلمه پس از خود یک فاصله (space) دارند.
 - ۱۰- عبارت داخل گیوه، پرانتر و قلاب باید به آنها بچسبد و عبارت بیرونی باید از آنها یک فاصله داشته باشد.
 - ۱۱- آیات قرآن باید حتماً داخل پرانترهای مخصوص آیات قرار گیرند.
 - ۱۲- اگر عنوانی یا اجزای عنوان با حروف ابجد (الف ب ج د) مشخص شوند، پس از این حروف حتماً باید از پرانتر استفاده شود:
 - الف) ب) ج) د)
 - ۱۳- هرگاه عنوانی یا اجزای عنوان با عدد مشخص شود، پس از این اعداد حتماً باید از خط فاصله استفاده شود:
 - ۱.....۲.....۳.....۴.....
 - ۱۴- خط فاصله باید از کلمه داخل و بیرون از خود یک فاصله داشته باشد، ولی چنانچه پس از شماره ردیف قرار گیرد باید به آن بچسبد.
 - ۱۵- تمامی خطها (_) و نیم خطها (-) باید با کلیدهای ترکیبی **shift + ز** تایپ شود.
نگارش‌های غلط: _۱ ، _۲ ، _۳

۱۶- اسامی مرکبی که با یکی از ساختارهای نوشتاری کلمه «آب» آغاز می شود باید با نیم فاصله نوشته شود؛ مانند:
أبا عبد الله، أبو الحسن، أمي نصر.

۱۷- هرگاه پیش از کلمه «ابن» اسمی نیاید و اسم پس از آن هم مرکب نباشد «ابن» با نیم فاصله نوشته می‌شود (ابن عباس) و در غیر این صورت با یک فاصله (ابن آیه عمر).

^{۱۸}- «می» باید از فعلهایی که در ابتدای آنها به کار رفته است با نیم فاصله جدا شود؛ مانند: می رود / میرود ← می رود

۱۹- خط مورب (/) پر ای نشان دادن تاریخ و شماره آپہ کار می رود؛ مانند: ۸۲/۱۲/۳، آں عمر ان/۷۸.

۲-چنانچه یک عبارت عربی در میان متن فارسی بیاید که در آن تای مدوّر (ء) به کار رفته است و هنگام خواندن تلفظ می‌شود باید حتماً با نقطه نوشته شود؛ مانند: **بلاغة الواضحه**

۲۱- چنانچه تای مدور در آخر عبارت عربی باید، نقطه لازم ندارد؛ مانند: نهج البلاغه

^{۲۲}-در نوشه‌های فارسی همزة پایانی کلمات عربی نوشته نمی‌شود؛ مانند: انشا، املا، علما و ...

^{۲۳}- همزه پایانی واژه‌ها در حالت اضافه به «ی» تبدیل می‌شوند؛ مانند: علمای معاصر، انشای خوب و ...

۴-۲- صورتهای «ام، ای، ایم، اید، اند» هرگاه پس از فعل مختوم به «۵، ۶» بیایند با نیم فاصله نوشته می‌شوند؛ مانند:

٢٥- تحيّتُها (عليه السلام)، (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، (سَلَامُ اللهُ عَلَيْهَا) و ... با قلم علام (alaem) درج گردد.

۲۶- برای کلمات مختوم به های بیان حرکت در حالت مضاف از حرف ی مستقل با نیم فاصله استفاده می شود؛
مانند: خانه‌ی من.

۲۷- همزه قطع باید حتماً نوشته شود؛ مانند: **أحمد، إبراهيم، إلى، أناس، أب و ...**

۲۸- نقطه‌ها در تای مدور (ة) باید حتماً گذاشته شود.

۲۹- حرکت گذاری حروفی که ممکن است اشتباه خوانده شوند الزامی است.

٣٠- همزه میانی کلمات عربی باید حتماً نوشته شود: تأیید، تأسف، توأم

۳۱- اندازه قلم در هر نوشتار تابع قوانین زیر است:

متن درس پایاننامه یا رساله‌فونت ۱۴ m mitra

عنوانیں اصلی فونت ۱۶ B zār سیاہ (B) در صورت عربی بودن متن از A zār استفاده شود.

عنوانیں فرعی (B) در صورت عربی بودن متن از A Zal فوست ۱۲ سیاہ B Zal نہیں زیر نظر نہیں (B) از B Zal نہیں زیر نظر نہیں (A) از A Zal نہیں زیر نظر نہیں

زیرهای این متن را با هم مقایسه کنید و آنها را در فقره ۱۱ بگذارید.

کلمات مؤ کد فہنٹ ۱۱ ساہ m mitra (B)

پاورقی، فونت ۱۲ m mitra

کلمات مؤگد پاورقی فونت ۹ سیاه (B)

شماره گذاری ۳۰۲

۱- صفحات اولیه پایان نامه تا آخر فهرست مطالب شماره گذاری نمی شود

- ۲- از اول صفحه متن اصلی (فصل اول) شماره گذاری صفحات به صورت عددی در پایین صفحه به صورت وسط‌چین شماره گذاری می‌شود.
- ۳- صفحه عنوان عربی، چکیده انگلیسی و صفحه عنوان انگلیسی شماره گذاری نمی‌شود.
- ۴- برای شماره گذاری فصل‌ها و زیرفصل‌ها، ابتدا شماره فصل، سپس شماره زیر فصل و زیر زیر فصل از راست به چپ مشخص شود. مثلاً ۶.۳.۱ (زیر فصل اول از زیر فصل سوم از فصل ششم).
- ۵- در صورت داشتن چند بخش کلی در تحقیق، عنوان «بخش»، عام‌تر از عنوان «فصل» تنظیم می‌گردد. در این صورت مباحث مربوط به کلیات بدون داشتن عنوان فصل یا بخش، قبل از بخش اول می‌آید.
- ۶- فصول و زیر فصل‌ها تا چهار زیر فصل حتماً با شماره گذاری پلکانی مشخص شود. مانند:

بخش اول :....

۱. فصل اول:.....

..... ۱.۱

..... ۱.۱.۱

..... ۱.۲

..... ۱.۳

۲. فصل دوم:.....

..... ۲.۱

..... ۲.۱.۱

..... ۲.۱.۲

..... ۲.۱.۲.۱

..... ۲.۲

..... ۲.۲.۱

..... ۲.۲.۲

بخش دوم:....

۳. فصل سوم:.....

..... ۳.۱

..... ۳.۲

۳.۳ عنوان و پاراگراف

- ۷- هرگاه عنوان به صورت مستقل از متن و در بالا و سمت راست پاراگراف باید نشانه «:» در مقابل آن قرار نمی‌گیرد.
- ۸- پاراگراف‌ها با یک Enter از هم جدا می‌شوند.
- ۹- عنوان اصلی از آخرین خط پاراگراف پیشین ۳۶ pt فاصله داشته باشد. (قسمت Before and spacing

- ۱۰- عنوان فرعی از آخرین خط پاراگراف پیشین ۲۴ pt فاصله داشته باشد. (قسمت *Befor paragraph/Indents and spacing*).
- ۱۱- زیرعنوان فرعی از آخرین خط پاراگراف پیشین ۱۸ pt فاصله داشته باشد. (قسمت *Befor paragraph/Indents and spacing*).
- ۱۲- عناوین متصل به متن از آخرین خط پاراگراف پیشین ۶ pt فاصله داشته باشد. (قسمت *Befor paragraph/Indents and spacing*).
- ۱۳- در مقالات، عنوان اصلی با اولین پاراگراف پس از خود یک Enter فاصله دارد.
- ۱۴- به جز پاراگراف اوّل هر عنوان، سطر اوّل سایر پاراگرافها (First lin) باید ۱ سانتی‌متر تورفتگی داشته باشد.

۳.۴ نقل قول

- ۱- نقل قولهای مستقیم باید حتماً داخل گیوه قرار گیرند.
- ۲- چنانچه نقل قولی میان نقل قول دیگر باید (نقل در نقل) برای نقل قول میانی از علامت "....." استفاده می‌شود؛ مانند: «.....» ".....".
- ۳- نقل قول و ترجمه آن باید از سمت راست به اندازه ۳ سانتی‌متر جلوتر از دیگر سطراها قرار گیرد؛ مانند نمونه زیر: امام خمینی (ره) درباره این سنت الهی و حقیقت شگفت هستی چنین می‌فرماید:
- «کسی که با قدم عبودیت سیر کند و داغ ذلت بندگی را در ناصیه خود گذارد وصول به عزّ ربویت پیدا کند. طریق وصول به حقایق ربویت سیر در مدارج عبودیت است و آنچه در عبودیت از اینیت و آنایت مفقود شود در ظل حمایت ربویت آن را می‌یابد تا به مقامی رسد که حق تعالی سمع و بصر و دست و پای او شود، چنان‌که در حدیث صحیح و مشهور بین فریقین وارد است ...»
- ۴- مشخصات مأخذ نقل قولهای مستقیم باید در پانوشت همان صفحه بیاید.

۳.۵ جدول‌ها و شکل‌ها

تمامی شکل‌ها (تصویرها، نمودارها و منحنی‌ها) و جدول‌ها باید با کیفیت مناسب تهیه شوند، به گونه‌ای که کپی تهیه شده از آنها از وضوح کافی برخوردار باشد. تصویرها، نمودارها و منحنی‌ها با لفظ شکل نامیده می‌شوند. تمامی شکل‌ها و جدول‌ها باید به ترتیب ظهور در هر فصل شماره‌گذاری شوند. مثلاً جدول ۱-۲، ۲-۲ برای فصل ۲ و... عنوان جدول‌ها در بالای آنها و عنوان شکل‌ها در زیر آنها ذکر می‌گردد. چنانچه جدول یا شکلی از مرجعی آورده شده است، مرجع در عنوان جدول یا شکل ذکر می‌گردد. ضمناً لازم است به کلیه شکل‌ها و جدول‌ها در متن ارجاع شده باشد. (برای توضیح بیشتر به «شیوه نامه نگارش و ویرایش متون فارسی و عربی» مراجعه کنید)

۳.۶ پانوشت

در صورتی که یک عبارت یا واژه نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح را می‌توان به صورت زیرنویس در همان صفحه ارائه نمود. در این صورت عبارت یا واژه توسط شماره‌ای که به صورت کوچک در بالا و سمت چپ آن چاپ می‌شود، مشخص شده و در پانوشت، توضیح مربوط به آن شماره ارائه می‌شود.

در پانوشت موادی می‌آید که آمدنیش در متن موجب گستاخی رشتہ سخن و انصراف خواننده از اصل مطلب می‌شود. انواع این مواد عبارت‌اند از:

۱. مطالب حاشیه‌ای، توضیحی، تفصیلی یا فرعی که فرض شود تنها عده‌اندکی از خوانندگان به آن نیاز یا علاقه دارند؛

۲. ضبط لاتینی اعلام غیر مشهور خارجی یا کلمه‌های بیگانه؛

۳. معادل خارجی اصطلاحات (حرف آغازین این‌گونه معادلهای، برخلاف اعلام، کوچک اختیار می‌شود)؛

۴. عنوان اصلی آثاری که ترجمه‌فارسی آن در متن آمده است؛

۵. معرفی اجمالی اعلام غیر مشهور که در متن از آنها برده شده است؛

۶. مشخصات کتاب‌شناسی مأخذی که در متن از آن مطلبی به عبارت یا به مضمون نقل شده باشد.

۷. مطلب پانوشت باید هرچه مجمل‌تر و فشرده‌تر باشد.

۸. نویسنده‌پانوشت‌های توضیحی (مؤلف، مترجم، ویراستار) باید مشخص گردد.

۹. پانوشت‌هایی که به خط فارسی یا فارسی و لاتین است از راست آغاز می‌شود.

۱۰. نام کتاب به صورت ایتالیک نوشته می‌شود و نام مقاله داخل گیومه قرار می‌گیرد.

۱۱. پانوشت هر صفحه باید در پایین همان صفحه بیاید.

۱۲. تبصره: در موارد استثنایی که حجم پانوشت توضیحی زیاد است می‌توان آن را در پایان فصل یا مقاله آورد. در این حالت به جای عدد تُک از ستاره (*) استفاده می‌شود.

۱۳. بین اجزاء پانوشت باید حتماً ویرگول قرار گیرد.

۱۴. شماره‌های پانوشت در هر پاره مستقل از متن (فصل، مقاله و ...) به صورت مسلسل نوشته می‌شود.

۱۵. پس از شماره پانوشت باید نقطه گذاشته شود.

۱۶. در انتهای هر پانوشت باید نقطه گذاشته شود.

۱۷. جای عدد تُک نسبت به نشانه‌های فصل و وصل حالات زیر را پیدا می‌کند:

الف) اگر به تمام جمله مربوط باشد، پس از نشانه پایان جمله (نقطه، نشانه پرسش یا نشانه تعجب) قرار می‌گیرد؛

ب) اگر فقط به کلمه یا عبارت آخر جمله مربوط باشد، پیش از نشانه پایان جمله قرار می‌گیرد؛

ج) اگر به تمام مطالب داخل پرانتز یا داخل نشانه‌های نقل قول یا داخل قلاب مربوط باشد، بیرون از نشانه‌های مذکور قرار می‌گیرد؛

د) اگر به آخرین کلمه یا عبارت داخل نشانه‌های یادشده مربوط باشد، درون این نشانه‌ها قرار می‌گیرد.

مشخصات کتاب‌شناسی مأخذ در پانوشت

الف) اگر مشخصات کتاب‌شناسی مأخذی برای اولین بار در پانوشت ذکر شود، به ترتیب زیر می‌آید:

۱- نام و نام خانوادگی صاحب اثر

تبصره ۱: اگر نام صاحب اثر ضمن مطلب آمده باشد، در پانوشت تکرار نمی‌شود.

تبصره ۲: اگر مأخذ از آثار مشهور، مثل شاهنامه یا گلستان، باشد نام صاحب اثر ذکر نمی‌شود.

۲- نام کتاب / مقاله

تبصره: نام کتاب به صورت ایتالیک (I) و نام مقاله در گیومه قرار می‌گیرد.

۳- نام و نام خانوادگی محقق یا مصحح (در صورتی که اثر تحقیق یا تصحیح شده باشد؛ ← تحقیق ...)

۴- نام و نام خانوادگی مترجم (در صورتی که اثر ترجمه باشد؛ ← ترجمه ...)

۵- نام منبع (مجله / روزنامه / دانشنامه و ...) به صورت ایتالیک

۶- شماره مجله

۷- محل نشر

۸- ناشر

۹- سال نشر

۱۰- شماره چاپ (در صورتی که در آن سال بیش از یکبار چاپ شده باشد).

۱۱- شماره جلد

۱۲- شماره صفحه

تبصره: در مورد واژه‌نامه‌ها، قاموسها و فرهنگ‌های اصطلاحات، که به ترتیب معینی مرتب شده‌اند، به ذکر عبارت «ذیل...» اکتفا می‌شود و نیازی به آوردن شماره جلد و صفحه نیست.

۱۳- شماره حدیث و ...

نمونه:

۱. هرمن رندال، «سیر تکامل عقل نوین»، ترجمه ابوالقاسم پاینده، شماره ۳۲، تهران، انتشارات کیهان، ص ۴۵.

ب) شیوه تنظیم پانوشت در تکرارهای بعدی

۱- اگر همان مشخصات بلافاصله و عیناً در پانوشت بعدی تکرار شود، به صورت زیر می‌آید:

.۲. همان.

۲- اگر همان مشخصات بلافاصله تکرار شود و تنها شماره صفحه تغییر کند، به صورت زیر می‌آید:

.۲. همان، ص ۳۵.

۳- اگر همان مشخصات عیناً ولی بلافاصله تکرار شود، به صورت زیر می‌آید:

.۷. هرمن رندال، پیشین.

۴- اگر همان مشخصات بلافاصله ذکر شود و شماره صفحه نیز تغییر کرده باشد، به صورت زیر می‌آید:

.۷. هرمن رندال، پیشین، ص ۸۳.

تبصره: اگر مأخذ یک کتاب لاتین باشد باید مشخصات آن به فارسی نوشته شود

۳.۷ ذکر اعداد در متن

۱.۱. در مورد اعداد صحیحی که در داخل متن نوشته می‌شود (غیر از جدول‌ها و نمودارها) هر گاه عدد کمتر از ۱۰ باشد آن عدد با حروف نوشته می‌شود، مثل چهار یا هفت و هر گاه ۱۰ و بزرگتر از ۱۰ باشد به صورت عدد نوشته می‌شود، مثل ۱۴ یا .۴۶.

۱.۲. برای مشخص کردن اعداد اعشاری از (٪) استفاده می‌شود مثل $12/4$ و چنانچه درصد مورد نیاز است از علامت (٪) استفاده می‌شود مثل٪.۴۴

۳.۸ پیوست‌ها

پیوست ۱: صفحه عنوان فارسی

پیوست ۲: صفحه عنوان عربی

پیوست ۳: صفحه عنوان انگلیسی